

Prečiščeni zakonodajni dokument

9.7.2015

EP-PE_TC1-COD(2013)0451

*****I**

STALIŠČE EVROPSKEGA PARLAMENTA

sprejeto v prvi obravnavi dne 9. julija 2015 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta o najvišjih dovoljenih stopnjah radioaktivnega onesnaženja živil in krme po jedrski nesreči ali katerem koli drugem radiološkem izrednem dogodku (EP-PE_TC1-COD(2013)0451)

STALIŠČE EVROPSKEGA PARLAMENTA

sprejeto v prvi obravnavi dne 9. julija 2015

z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2015/... *Evropskega parlamenta in Sveta o najvišjih dovoljenih stopnjah radioaktivnega onesnaženja živil in krme po jedrski nesreči ali katerem koli drugem radiološkem izrednem dogodku [Sprememba 1(Sprememba velja za celotno besedilo)]*

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi *delovanju* Evropske skupnosti za atomsko energijo *unije* ter zlasti členov 31 in 32-168(4)(b) in 114 Pogodbe, [Sprememba 2]

ob upoštevanju predloga Evropske komisije, pripravljenega na podlagi mnenja skupine oseb, ki jih je izmed znanstvenih strokovnjakov iz držav članic imenoval Znanstveno tehnični odbor¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta v skladu z rednim zakonodajnim postopkom², [Sprememba 3]

¹ UL C, , str. .

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 9. julija 2015.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva Sveta ~~96/29/Euratom~~ **Sveta 2013/59/Euratom**¹ določa temeljne varnostne standarde za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja, *ki izhajajo iz izpostavljenosti ionizirajočemu sevanju.*
- (1a) *V skladu s členom 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) bi bilo treba pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije zagotavljati visoko raven varovanja zdravja ljudi. [Sprememba 5]*

¹ Direktiva Sveta ~~96/29/Euratom~~ **2013/59/Euratom** z dne ~~13. maja 1996~~ **5. decembra 2013** o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja *in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom* (~~UL L 159, 29.6.1996~~ **UL L 13, 17.1.2014**, str. 1). [Sprememba 4]

- (2) Ob nesreči v černobilski jedrski elektrarni dne 26. aprila 1986 je prišlo do sprostitve velikih količin *so se v ozračje sprostile velike količine* radioaktivnih snovi v ozračje, ki so onesnažile živila in krmo v več evropskih državah ~~do tiste meje, ki take mere,~~ *da* z zdravstvenega vidika ni zanemarljiva, *saj bi lahko povzročile življenjsko nevarne bolezni in zdravstvene težave. Še vedno je zaznati visoke ravni radioaktivnega onesnaženja. Glede na to, da so te radioaktivne snovi onesnažile zrak, vodo, tla in vegetacijo,* Sprejeti so bili *sprejeti* ukrepi, ki naj bi zagotovili, da *so* se nekateri kmetijski proizvodi ~~smeje smeli~~ *smeli* uvoziti v Unijo le v skladu s skupnimi ureditvami, ki varujejo *da bi se zaščitilo* zdravje prebivalstva, ob tem pa ~~obdržali~~ enotnost trga in ~~se izognili motnjam~~ *preprečile motnje* v trgovini. [Sprememba 6]
- (2a) *Države članice so pristojne za spremljanje skladnosti z ravnmi, ki so določene v tej uredbi, zlasti z izvajanjem nadzora nad varnostnimi standardi za živila in krmo. Člen 168(4)(b) PDEU določa sprejetje skupnih ukrepov na veterinarskem področju, katerih neposredni cilj je varovanje zdravja ljudi. Člen 114 pa zagotavlja ustrezno harmonizacijo za nemoteno delovanje notranjega trga.* [Sprememba 7]

- (2b) *Dokazano je, da imajo višje doze sevanja škodljive in uničujoče posledice za telesne celice ter lahko povzročijo raka.*[Sprememba 8]
- (2c) *Določiti je treba nizke mejne vrednosti za najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja živil, da se upošteva višja kumulativna doza, ki je posledica uživanja onesnaženih živil v daljšem časovnem obdobju.*[Sprememba 9]
- (3) Uredba Sveta (Euratom) št. 3954/87¹ kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (Euratom) št. 2218/89² določa najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja po jedrski nesreči ali v primeru kakršne koli druge radiološke nevarnosti, ki lahko pripelje ali je pripeljala do znatnega radioaktivnega onesnaženja živil in krme. Navedene najvišje dovoljene stopnje še vedno sledijo najnovejšim znanstvenim nasvetom, ki so na voljo mednarodni skupnosti, *ter bi jih bilo treba redno pregledovati in posodabljati, da se upoštevajo novi znanstveni dokazi. Najvišje dovoljene stopnje, navedene v prilogah I in II, so pregledane in določene v publikaciji mednarodne komisije št. 105 o varstvu pred sevanjem. Temeljijo na referenčni stopnji 1 mSv na leto poleg doze, ki jo posameznik prejme z zaužitjem, in na predpostavki, da je 10 % letno zaužite hrane onesnažene.* [Sprememba 10]

¹ Uredba Sveta (Euratom) št. 3954/87 z dne 22. decembra 1987 o najvišji dovoljeni stopnji radioaktivnega onesnaženja živil in krme po jedrski nesreči ali kateri koli drugi radiološki nevarnosti (UL L 371, 30.12.1987, str. 11).

² Uredba Sveta (Euratom) št. 2218/89 z dne 18. julija 1989 o spremembi Uredbe (Euratom) št. 3954/87 o maksimalnih dovoljenih ravneh radioaktivne kontaminacije živil in krme po jedrski nesreči ali kakršnikoli drugi radiološki nesreči (UL L 211, 22.7.1989, str. 1).

- (4) Po nesreči v jedrski elektrarni Fukušima 11. marca 2011 je bila Komisija obveščena, da so vrednosti radionuklidov v nekaterih živilih, ki izvirajo iz Japonske, presegle **mejne** vrednosti ~~za ukrepanje~~, ki se ~~za živila uporabljajo~~ **uporabljajo za živila** na Japonskem. Takšno onesnaženje lahko ogrozi zdravje ljudi in živali v Uniji, zato so bili sprejeti ukrepi, ki določajo posebne pogoje za uvoz živil in krme, ki izvirajo ali so dostavljena iz Japonske, v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali. ***Uvesti bi bilo treba tudi ukrepe, s katerimi bi spremljali in čim bolj zmanjšali tveganje uživanja živil iz drugih držav, ki so jih prizadele radioaktivne padavine kot posledica jedrske nesreče v drugi državi.*** [Sprememba 11]
- (5) Obstaja potreba po vzpostavitvi sistema, ki bi ~~Evropski skupnosti za atomsko energijo~~ **Uniji** omogočal, da po jedrski nesreči ali v primeru kakršnega koli drugega radiološkega izrednega dogodka, ki lahko pripelje ali je pripeljal do znatnega radioaktivnega onesnaženja živil in krme, določi najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja, da bi ~~zavarovala prebivalstvo~~ **visoko raven varovanja javnega zdravja.** [Sprememba 12]

- (6) Najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja bi morale veljati za živila in krmo, ki izvirajo iz Unije ali pa so uvoženi iz tretjih držav, glede na kraj in okolščine jedrske nesreče ali radiološkega izrednega dogodka, ***pri čemer bi bilo treba upoštevati učinek naravnega in kumulativnega sevanja v vsej prehranski verigi. Izvajati bi bilo treba redne preglede teh stopenj.***[Sprememba 13]
- (7) Komisijo se obvesti o jedrski nesreči ali neobičajno visokih stopnjah radioaktivnosti v skladu z Odločbo Sveta 87/600/Euratom¹ ali v skladu s Konvencijo IAEA o zgodnjem obveščanju o jedrski nesreči z dne 26. septembra 1986.
- (8) Da se upošteva dejstvo, da se lahko prehrana dojenčkov v prvih šestih mesecih življenja znatno razlikuje in da se upoštevajo negotovosti v njihovem metabolizmu v naslednjih šestih mesecih življenja, je smiselno razširiti uporabo nižjih najvišjih dovoljenih stopenj za živila za dojenčke na prvih 12 mesecev starosti. ***Za nosečnice in doječe matere bi morale veljati nižje najvišje dovoljene stopnje za živila.***
[Sprememba 14]

¹ Odločba Sveta 87/600/Euratom z dne 14. decembra 1987 o ureditvah Skupnosti za pospešeno izmenjavo informacij o radiološkem izrednem dogodku (UL L 371, 30.12.1987, str. 76).

- (9) ~~Zato da se olajša prilagoditev~~ **Za lažje prilagajanje** najvišjih dovoljenih stopenj, zlasti glede na znanstvene izsledke **in tehnični napredek na mednarodni ravni**, bi morali postopki za določitev **moralna Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predstaviti nov predlog za prilagoditev** najvišjih dovoljenih stopenj vključiti posvetovanja skupine strokovnjakov iz člena 31 Pogodbe. [Sprememba 15]
- (9a) **Za lažje prilagajanje najvišjih dovoljenih stopenj bi bilo treba zagotoviti postopke, ki bi dopuščali redno posvetovanje s strokovnjaki. Komisija bi morala na podlagi znanstvenih meril in meril poklicne etike oblikovati skupino strokovnjakov. Objaviti bi morala njeno sestavo in izjave njenih članov o interesu. Komisija bi se morala pri prilagajanju najvišjih dovoljenih stopenj posvetovati tudi s strokovnjaki mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju varstva pred sevanjem.** [Sprememba 16]
- (9b) **Skupina strokovnjakov bi morala ocenjevati tudi kumulativni učinek radioaktivnega onesnaženja.** [Sprememba 17]

- (9c) *Najvišje dovoljene stopnje bi bilo treba objaviti in redno revidirati, da se ustrezno upoštevajo najnovejša znanstvena dognanja in priporočila na mednarodni ravni, da se javnost pomiri in se ji zagotovi visoka raven zaščite ter da se preprečijo razlike v mednarodni regulativni praksi* [Sprememba 18]
- (10) Da se zagotovi, da se živila in krma, ki presegajo najvišje dovoljene stopnje, ne dajo v promet v ~~EU~~Uniji, ~~bi bilo treba~~ *morale države članice in Komisija s temeljitimi pregledi preverjati* skladnost s temi stopnjami ~~preverjati s primernimi pregledi~~; *v primeru neskladnosti bi bilo treba uporabiti kazni, javnost pa ustrezno obveščati.*[Sprememba 19]
- (10a) *Pravila za preverjanje skladnosti z ukrepi, namenjenimi preprečevanju, odpravljanju ali zmanjšanju tveganja onesnaženja za ljudi in živali na sprejemljivo raven, so določena v Uredbi (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹.* [Sprememba 20]

¹ *Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).*

- (11) Da se zagotovijo enotni pogoji izvajanja te uredbe v zvezi z uveljavljanjem predhodno določenih najvišjih dovoljenih stopenj, je treba Komisiji podeliti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (12) Za sprejetje aktov, ki uveljavljajo predhodno določene najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja živil in krme, bi bilo treba uporabiti postopek pregleda. ***V primeru jedrske nesreče ali druge radiološke nevarnosti je treba natančno upoštevati posebne okoliščine in pogoje posamezne nesreče in vzpostaviti postopek, ki bo omogočil hitro znižanje teh vnaprej določenih najvišjih dovoljenih stopenj in po potrebi uvedbo najvišjih dovoljenih stopenj za druge radionuklide (predvsem za tritij), ki se pojavijo pri nesreči, da se javnosti zagotovi kar najvišja raven zaščite. Javnost bi bilo treba nemudoma obvestiti o tem ukrepu in najvišjih stopnjah.***
[Sprememba 21]

¹ Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (12a) ***Komisiji bi moral pomagati Stalni odbor za rastline, živali, živila in krmo, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Države članice bi morale zagotoviti, da bodo imeli njihovi predstavniki v tem odboru ustrezno znanje o varstvu pred sevanjem. [Sprememba 22]***
- (13) Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, ko v ustrezno utemeljenih primerih, ki se nanašajo na določene radiološke izredne dogodke, ki lahko pripeljejo ali so pripeljali do znatnega radioaktivnega onesnaženja živil in krme, to zahtevajo nujni razlogi. ***Javnost bi bilo treba nemudoma obvestiti o tem ukrepu in o najvišjih stopnjah. [Sprememba 23]***
- (13a) ***Sprejetje najvišjih dovoljenih stopenj iz te uredbe bi moralo temeljiti na zahtevah za zaščito najbolj ogroženega in ranljivega dela prebivalstva, zlasti otrok in oseb, ki živijo na odročnih geografskih območjih ali se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo za lastno porabo. Najvišje dovoljene stopnje bi morale biti enake za vse prebivalstvo in temeljiti na najnižjih stopnjah. [Sprememba 24]***

¹ ***Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).***

(13b) Kadar živila ali krma s poreklom iz Unije ali uvožena iz tretjih držav predstavlja veliko tveganje za zdravje ljudi, živali ali okolje, bi morala Komisija z izvedbenimi akti sprejeti dodatne ukrepe v skladu z Uredbo (ES) št. 178/2002, da bi zagotovila visoko raven varovanja zdravja ljudi in živali. Najvišje dovoljene stopnje in dodatni nujni ukrepi bi morali biti po možnosti določeni v eni sami izvedbeni uredbi.
[Sprememba 25]

(13c) Komisija bi morala pri pripravi ali pregledu izvedbenih aktov najprej upoštevati naslednje okoliščine: kraj, naravo in obseg jedrske nesreče ali drugega radiološkega izrednega dogodka; naravo in obseg izpusta radioaktivnih snovi v zrak, vodo ali zemljo, pa tudi v živila in krmo, v Uniji in zunaj nje; tveganje dejanskega ali morebitnega radioaktivnega onesnaženja živil in krme ter povzročene doze sevanja; vrsto in količino onesnaženih živil in krme, ki bi bila lahko dana v promet v Uniji, in najvišje dovoljene stopnje za onesnažena živila in krmo v tretjih državah. [Sprememba 26]

- (13d) Ob jedrski nesreči ali radiološki nevarnosti, zaradi katere je treba uporabiti najvišje dovoljene stopnje, bi morale Komisija in države članice obvestiti javnost o veljavnih stopnjah. Poleg tega bi bilo treba javnosti obvestiti o živilih in krmi, ki bi lahko vsebovala višje koncentracije radioaktivnih snovi. [Sprememba 27]*
- (13e) Skladnost z najvišjimi dovoljenimi stopnjami bi bilo treba ugotavljati z ustreznimi pregledi, poleg tega pa bi bilo treba določiti kazni za namerni izvoz, uvoz ali trženje živil, pri katerih onesnaženost presega najvišje dovoljene stopnje – [Sprememba 28]*

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ta uredba vzpostavlja najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja živil, kot so določene v Prilogi I, ~~najvišje dovoljene stopnje za manj pomembna živila, kot so določene v Prilogi II,~~ in najvišje dovoljene stopnje radioaktivnega onesnaženja krme, kot so določene v Prilogi III, ki se lahko dajo v promet po jedrski nesreči ali v primeru kakršnega koli drugega radiološkega izrednega dogodka, ki lahko pripelje ali je pripeljal do znatnega radioaktivnega onesnaženja živil in krme, ter postopke za uveljavitev teh najvišjih dovoljenih stopenj.

[Sprememba 54]

Člen 2 Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „živila“ pomeni ~~katero koli vsako~~ snov ali izdelek **kakor je opredeljen v členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002**, predelan, delno predelan ali nepredelan, ki se uporablja za, ali pa se to razumno pričakuje, človeško prehrano, vključno s pijačami, žvečilnimi gumiji in katero koli snovjo, vključno z vodo, ki je namenoma dodana živilom med proizvodnjo, pripravo ali obdelavo; „živila“ ne vključujejo:
- (a) — krme;
 - (b) — živih živali, razen tistih, ki so pripravljene za dajanje v promet za človeško prehrano;
 - (c) — rastlin pred žetvijo;
 - (d) — zdravil v smislu člena 1(2) Direktive 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁺;

⁺ — Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

- (e) — ~~kozmetičnih izdelkov v smislu člena 2(1)(a) Uredbe (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹;~~
- (f) — ~~tobaka in tobačnih izdelkov v smislu Direktive 2001/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta²;~~
- (g) — ~~narkotičnih ali psihotropnih snovi v smislu Enotne konvencije Združenih narodov o narkotikih, 1961, in Konvencije Združenih narodov o psihotropnih snoveh, 1971;~~
- (h) — ~~ostankov in onesnaževal. [Sprememba 29]~~

(2) — ~~„manj pomembna živila“ pomeni živila, ki so s prehranskega vidika manj pomembna in ki predstavljajo majhen delež v porabi hrane prebivalstva; [Sprememba 55]~~

¹ — ~~Uredba (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih (UL L 342, 22.12.2009, str. 59).~~

² — ~~Direktiva 2001/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2001 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o izdelavi, predstavitvi in prodaji tobačnih izdelkov (UL L 194, 18.7.2001, str. 26).~~

- (3) „krma“ pomeni katero koli snov ali izdelek, vključno z aditivi, predelan, delno predelan ali nepredelan, ki se uporablja za krmljenje živali **kakor je opredeljen v členu 3 Uredbe št. (ES) 178/2002; [Sprememba 30]**
- (4) „dajanje v promet“ pomeni imeti živila ali krmo za prodajo, vključno s ponujanjem v prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali proti plačilu, prodajo, distribucijo in druge oblike njihovih prenosov **dejavnost, kakor je opredeljena v členu 3 Uredbe (ES) št. 178/2002. [Sprememba 31]**
- (4a) „materiali, namenjeni za stik z živali/krmo“ pomeni embalažo in druge materiale, namenjene za stik z živali; [Sprememba 32]
- (4b) „radiološki izredni dogodek“ pomeni neobičajen dogodek, ki vključuje vir sevanja in zahteva takojšnje ukrepe za ublažitev vseh resnih zdravstvenih ali varnostnih tveganj ali škodljivih posledic za kakovost življenja, lastnino ali okolje ali pomeni nevarnost, da bi lahko prišlo do takih škodljivih posledic. [Sprememba 33]

Člen 2a

Mešanje živil z višjo koncentracijo, kot jo dovoljujejo pravila o najvišji dovoljeni stopnji radioaktivnega onesnaženja živil in krme, z neonesnaženimi ali manj onesnaženimi, zato da bi proizvod postal skladen s pravili določenimi v tej Uredbi, ni dovoljeno. [Sprememba 34]

Člen 3

1. V primeru da Komisija prejme — še posebej v skladu bodisi s programom Evropske skupnosti za atomsko energijo za zgodnje izmenjevanje informacij v primeru radiološkega izrednega dogodka bodisi po Konvenciji IAEA z dne 26. septembra 1986 o zgodnjem obveščanju o jedrski nesreči — uradno informacijo o jedrski nesreči ali katerem koli drugem radiološkem izrednem dogodku, ~~z utemeljitvijo, da obstaja verjetnost, da bodo dosežene ali so bile dosežene najvišje dovoljene stopnje za živila, manj pomembna živila ali krmo,~~ ***ki povzroči onesnaženje živil in krme, v najkrajšem možnem času sprejme, če tako zahtevajo okoliščine, izvedbeno uredbo za uporabo teh najvišjih dovoljenih stopenj. Navedeni izvedbeni akt, ki določa najvišje dovoljene stopnje radioaktivnosti, ki ne smejo biti višje od stopenj, določenih v prilogah k tej uredbi. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(2). [Sprememba 35]***

- 1a. Najvišje dovoljene stopnje so objavljene in se redno revidirajo, da se ustrezno upoštevajo najnovejša znanstvena dognanja in priporočila na mednarodni ravni, da se javnost pomiri in se ji zagotovi visoka raven zaščite, hkrati pa se prepreči vsakršno odstopanje od mednarodnih regulativnih praks, ki zagotavljajo višje ravni zaščite. [Sprememba 36]*
2. Komisija na podlagi ~~ustrezno utemeljenih~~ nujnih razlogov v zvezi z okoliščinami jedrske nesreče ali radiološkega izrednega dogodka sprejme ~~izvedbene akte~~ *izvedbeni akt* v skladu s postopkom iz člena 5(3), ki se ~~začnejo začne~~ uporabljati takoj. [Sprememba 37]

3. Komisija pri pripravi ~~osnutka izvedbenega akta~~ **izvedbenih aktov** iz odstavkov 1 in 2 tega člena ter pri posvetovanju z odborom iz člena 5 upošteva osnovne standarde, določene v skladu s ~~členoma 30 in 31 Pogodbe~~ **Direktivo 2013/59/Euratom**, vključno z načelom, da je treba vsako izpostavljenost sevanju obdržati na najnižji ravni, ki jo je možno doseči, **predvsem** ob upoštevanju ~~zaščite~~ **varovanja** javnega zdravja ter gospodarskih in družbenih dejavnikov, **zlasti v najbolj ranljivih plasteh družbe. Pri pripravi teh aktov ji pomaga neodvisna skupina strokovnjakov za javno zdravje, ki jih izberejo države članice na podlagi njihovega znanja in izkušenj na področju varstva pred sevanjem in varnosti hrane ("skupina strokovnjakov"). Komisija javno objavi sestavo skupine strokovnjakov in izjave njenih članov o interesih.** [Sprememba 38]

- 3a. *Izvedbena uredba iz odstavkov 1 in 2 se sprejme v skladu z naravo in obsegom sevanja ter se pregleda tolikokrat, kot je potrebno glede na potek onesnaženja. Komisija najkasneje v roku enega meseca po jedrski nesreči ali radiološkem izrednem dogodku izvede prvi pregled, da po potrebi spremeni najvišje dovoljene stopnje radioaktivnosti in seznam radionuklidov. [Sprememba 39]*

Člen 4

1. Takoj ko Komisija sprejme ~~izvedbeno uredb~~ *izvedbeni akt* za uporabo najvišjih dovoljenih stopenj, se živila, ~~manj pomembna živila~~ in krma, ki ne ustrezajo navedenim najvišjim dovoljenim stopnjam, ne dajo v promet. [Sprememba 40]

Komisija zaradi pomislekov vseh držav članic, ki bi jih utegnili prizadeti jedrska nesreča, uvede ureditev odgovornosti za jedrsko škodo; v tej ureditvi se določijo ustrezna nadomestila za primer jedrskih nesreč. [Sprememba 41]

Za namene uporabe te uredbe za živila, ~~manj pomembna živila~~ ali krmo, uvožena ~~uvožena~~ iz tretjih držav, velja, da so ~~dana~~ **dani** v promet, če so ~~bila~~ na carinskem ozemlju Unije v carinskem postopku, ki ni tranzitni postopek. [Sprememba 42]

Države članice spremljajo skladnost z najvišjimi dovoljenimi stopnjami radioaktivnega onesnaženja na svojem ozemlju. V ta namen vzpostavijo sistem uradnih pregledov živil in krme ter izvajajo druge primerne dejavnosti v danih okoliščinah, vključno z javnim obveščanjem o varnosti in tveganju živil in krme, v skladu s členom 17 Uredbe (ES) št. 178/2002. [Sprememba 43]

2. Vsaka država članica Komisiji zagotovi informacije v zvezi z uporabo te uredbe, zlasti v primerih neskladnosti z najvišjimi dovoljenimi stopnjami.

- a) *načrtovanih rednih pregledih najvišjih dovoljenih stopenj na svojem ozemlju;*
- b) *primerih neskladnosti z najvišjimi dovoljenimi stopnjami;*
- c) *imenovanju pristojnih nacionalnih služb, ki so odgovorne za preglede.*

Komisija v *najkrajšem možnem času* te informacije ~~posredovala~~ posreduje drugim državam članicam.

Obveščanje o primerih nespoštovanja najvišjih dovoljenih stopenj poteka prek sistema hitrega obveščanja iz Uredbe (ES) št. 178/2002.

Komisija naloži kazni za države članice, ki same ne uvedejo kazni za dajanje v promet ali izvoz živil ali krme, ki presegajo najvišjo dovoljeno stopnjo onesnaženja. [Sprememba 44]

3. *Države članice javnost obveščajo, zlasti s spletno storitvijo, o najvišjih dovoljenih stopnjah, izrednih okoliščinah in primerih neskladnosti z najvišjimi dovoljenimi stopnjami. Javnost se obvesti tudi o živilih, v katerih bi se utegnile kopičiti višje koncentracije radioaktivnosti, zlasti o vrsti proizvoda, znamki, izvoru in datumu analize. [Sprememba 45]*
4. *Najvišje dovoljne stopnje iz prilog k tej uredbi upoštevajo učinek delnega razpada radioaktivnih izotopov v obdobju uporabnosti konzervirane hrane. Glede na vrsto onesnaženja, na primer z izotopi joda, se radioaktivnost teh izdelkov stalno spremlja. [Sprememba 46]*

5. *Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje do 31. marca 2017 predloži poročilo o primernosti mehanizma odškodnin kmetom, katerih živila so onesnažena nad najvišjo dovoljeno stopnjo radioaktivne onesnaženosti, in jih zato ni mogoče dati v promet. Mehanizem temelji na načelu „onesnaževalec plača“. Po potrebi se poročilu priloži zakonodajni predlog za vzpostavitev takega mehanizma. [Sprememba 47]*

Člen 4a

1. *Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje do 31. marca 2017 predloži poročilo o primernosti najvišjih dovoljenih stopenj radioaktivnega onesnaženja, določenih v prilogah.*
2. *Na podlagi poročila mora biti mogoče preveriti, ali najvišje dovoljene stopnje onesnaženja omogočajo spoštovanje mejne efektivne doze 1 mSv/leto za javnost, pri čemer so doze za zaščito ščitnice dovolj pod referenčno dozo 10 mGy, ki jo Svetovna zdravstvena organizacija priporoča za dajanje stabilnega joda najbolj ogroženim skupinam.*

3. *Poročilo predvideva možnost pregleda klasifikacije radionuklidov in vključitve tritija in ogljika 14 v priloge k tej uredbi. Pri oceni najvišjih dovoljenih stopenj se poročilo osredini na zaščito najbolj ranljivih skupin prebivalstva, zlasti otrok, in na podlagi tega preuči, ali bi bilo na tej podlagi utemeljeno določiti najvišje dovoljene stopnje za vse kategorije prebivalstva. [Sprememba 48]*

Člen 5

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za ~~prehranjevalno verigo in zdravje živali~~*rastline, živali, živila in krmo*, ustanovljen s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta[†]. Ta odbor velja kot odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. [Sprememba 49]

[†] ~~Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).~~

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.

Člen 6

Da se zagotovi, da najvišje dovoljene stopnje, določene v prilogah ~~I, II in III~~ **te uredbe**, upoštevajo vse nove ali dodatne podatke, ki postanejo razpoložljivi, zlasti glede na **najnovejše** znanstvene izsledke, ~~spremembe prilog predlaga Komisija~~ **predloži Parlamentu in Svetu poročilo, ki mu po potrebi in po** posvetovanju s skupino strokovnjakov iz člena 31 ~~Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo~~ **3(3) priloži predlog za spremembo prilog in po potrebi za pregled seznama radionuklidov. [Sprememba 50]**

Člen 6a

V primeru jedrske nesreče ali drugega radiološkega izrednega dogodka, ki povzroči onesnaženje živil in krme, Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katerem navede ukrepe, sprejete v skladu s to uredbo, in informacije, posredovane v skladu s členom 4(2). [Sprememba 51]

Člen 7

Uredba Sveta (Euratom) št. 3954/87 kot je bila spremenjena z Uredbo (Euratom) št. 2218/1989 in Uredbi Komisije (Euratom) št. 944/89¹ in št. 770/90² se razveljavijo.

Sklici na razveljavljene uredbe se upoštevajo kot sklici na to uredbo in se berejo v skladu s primerjalno tabelo v Prilogi V.

¹ Uredba Komisije (Euratom) št. 944/89 z dne 12. aprila 1989 o določitvi maksimalne dovoljene ravni radioaktivne kontaminacije manj pomembnih živil po jedrski nesreči ali kakršni koli drugi radiološki nesreči (UL L 101, 13.4.1989, str. 17).

² Uredba Komisije (Euratom) št. 770/90 z dne 29. marca 1990 o določitvi najvišje dovoljene ravni radioaktivne kontaminacije krme po jedrski nesreči ali kakršni koli drugi radiološki nevarnosti (UL L 83, 30.3.1990, str. 78).

Člen 8

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament

Predsednik Za Svet Predsednik

PRILOGA I

NAJVIŠJE DOVOLJENE STOPNJE RADIOAKTIVNEGA ONESNAŽENJA ŽIVIL

Za živila se uporabijo naslednje najvišje dovoljene stopnje:

	Živila (Bq/kg) ¹			
	Živila za dojenčke ²	Mlečni izdelki ³	Druga živila, razen manj pomembnih ⁴	Tekoča živila ⁵
Izotopi stroncija, zlasti Sr-90	75	125	750	125
Izotopi joda, zlasti I-131	150	500	2 000	500
Alfa sevalci plutonijevih in transplutonijevih izotopov, zlasti Pu-239, Am-241	1	20	80	20
Vsi drugi nuklidi z razpolovno dobo daljšo od 10 dni, zlasti Cs-134, Cs-137 ⁶	400	1 000	1 250	1 000

¹ Vrednost, ki se uporablja za koncentrirane ali posušene izdelke, se ustrezno izračuna na podlagi izdelka, pripravljenega za neposredno uporabo. Države članice lahko dajejo priporočila glede načina redčenja, da bi zagotovili upoštevanje maksimalnih dovoljenih ravni ki jih določa ta Uredba.

² Živila za dojenčke pomenijo živila, ki so namenjena posebej za prehrano dojenčkov v prvih dvanajstih mesecih starosti in v celoti zadovoljujejo njihove prehranjevalne potrebe ter so za prodajo na drobno zapakirana v embalaži, ki je jasno prepoznavna in označena z enim izmed naslednjih napisov: „začetna formula za dojenčke“, „nadaljevalna formula za dojenčke“, „začetno mleko za dojenčke“ in „nadaljevalno mleko za dojenčke“, in sicer v skladu s členoma 11 in 12 Direktive Komisije št. 2006/141/ES.

³ Mlečni izdelki pomenijo izdelke, ki sodijo pod naslednje oznake KN, po potrebi pa se vključijo tudi njihove morebitne poznejše spremembe: 0401, 0402 (razen 0402 29 11).

⁴ Manj pomembna živila in ustrezne stopnje, ki se zanje uporabljajo, so določene v Prilogi II.

⁵ Tekoča živila pomenijo proizvode iz tarifne številke 2009 in poglavja 22 kombinirane nomenklature. Vrednosti se izračunajo ob upoštevanju porabe tekoče vode, iste vrednosti pa se uporabljajo za pitno vodo.

⁶ Ogljik 14, tritij in kalij 40 niso vključeni v to skupino.

PRILOGA II

NAJVIŠJE DOVOLJENE STOPNJE RADIOAKTIVNEGA ONESNAŽENJA MANJ POMEMBNIH ŽIVIL

1. — Seznam manj pomembnih živil

Oznaka KN	Opis
0703 20 00	česen (svež ali ohlajen)
0709 59 50	gomoljike (sveže ali ohlajene)
0709 99 40	kapre (sveže ali ohlajene)
0711 90 70	kapre (začasno konzervirane, vendar kot takšne neprimerne za takojšnjo prehrano)
bivša 0712 39 00	gomoljike (sušene, cele, narezane na koščke ali rezine, zdrobljene ali mlete, vendar ne nadalje pripravljene)
0714	manioka, maranta, salep, topinambur, sladki krompir ter podobne korenovke in gomolji z visokim deležem škroba ali inulina, sveži, ohlajeni, zamrznjeni ali posušeni, celi ali razrezani ali v peletih; sredica sagovega drevesa
0814 00 00	lupine agrumov ali melon (vključno lubenic), sveže, zamrznjene, suhe ali začasno konzervirane v slanici, žveplani vodi ali v drugih raztopinah za konzerviranje

0903 00 00	maté čaj
0904	popper iz rodu <i>Piper</i>; suhi ali zdrobljeni ali zmleti plodovi iz rodu <i>Capsicum</i> ali <i>Pimenta</i>
0905 00 00	vanilija
0906	eimet in cvetovi eimetovega drevesa
0907 00 00	klinčki (celi plodovi, popki in peclji)
0908	muškatni orešček, macis in kardamom
0909	seme janeža, baldrijana, komarčka, koriandra, kumine ali orientalske kumine brinove jagode
0910	ingver, žafran, kurkuma, timijan, lovorjev list, curry in druge začimbe:
1106 20	moka, zdrob in prah iz saga ali korenov ali gomoljev iz tarifne številke 0714
1108 14 00	škrob iz manioke
1210	hmelj, svež ali sušen, vključno zdrobljen ali zmlet ali v peletih, lupulin
1211	rastline in deli rastlin (vključno semena in plodovi), vrst, ki se uporabljajo predvsem v parfumeriji, farmaciji ali za insekticidne, fungicidne ali podobne namene, sveži ali sušeni, rezani ali celi, zdrobljeni ali v prahu

1301	šelak, naravne gume, smole, gumijeve smole in oljne smole (na primer: balzami)
1302	rastlinski sokovi in ekstrakti; pektinske snovi, pektinati in pektati; agar-agar in druge sluzi ter sredstva za zgoščevanje, dobljeni iz rastlinskih proizvodov, modificirani ali nemodificirani
1504	masti in olja rib ali morskih sesalcev ter njihove frakcije, rafinirani ali ne, toda kemično nemodificirani
1604 31 00	kaviar
1604 32 00	kaviarjevi nadomestki
1801 00 00	kakavova zrna, cela ali zdrobljena, surova ali pražena
1802 00 00	kakavove lupine, luščine, kožice in drugi odpadki kakava
1803	kakavova masa, razmaščena ali nerazmaščena

2003 90 10	gomoljike (pripravljene ali konzervirane drugače kot v kisu ali očetni kislini)
2006 00	vrtnine, sadje, oreški, sadne lupine in drugi deli rastlin, konzervirani v sladkorju (odcejeni, glazirani ali kristalizirani)
2102	kvas (aktiven ali neaktiven); drugi enocelični mikroorganizmi, mrtvi (brez cepiv pod tarifno številko 3002), pripravljene pecilni praški
2936	provitamini in vitamini, naravni ali sintetični (vključno z naravnimi koncentraciji), njihovi derivati, ki se uporabljajo predvsem kot vitamini, in medsebojne mešanice navedenih proizvodov, vključno s tistimi, ki so v kakršnem koli topilu
3301	eterična olja (brez terpenov ali s terpeni), zgoščena in čista olja; rezinoidi; ekstrahirane oljne smole; koncentraciji eteričnih olj v maščobah, v fiksiranih oljih in voskih ali podobnem, dobljenih z ekstrakcijo eteričnih olj z enfleražo ali maceracijo; stranski terpeni proizvodi, dobljeni z deterpinacijo eteričnih olj; vodni destilati in vodne raztopine eteričnih olj

(1) —

2. ~~Za manj pomembna živila iz seznama v odstavku 1 se uporabijo naslednje najvišje dovoljene stopnje:~~

	(Bq/kg)
Izotopi stroncija, zlasti Sr-90	7.500
Izotopi joda, zlasti I-131	20.000
Alfa sevalci plutonijevih in transplutonijevih izotopov, zlasti Pu-239, Am-241	800
Vsi drugi nuklidi z razpolovno dobo daljšo od 10 dni, zlasti Cs-134, Cs-137[†]	12.500

[Sprememba 57]

[†] ~~Oglik 14, tritij in kalij 40 niso vključeni v to skupino.~~

PRILOGA III

NAJVIŠJE DOVOLJENE STOPNJE RADIOAKTIVNEGA ONESNAŽENJA KRME

Najvišje dovoljene stopnje za cezij-134 in cezij-137 so naslednje:

Krma za	Bq/kg ^{1, 2}
prašiče	1 250
perutnino, jagnjeta, teleta	2 500
drugo	5 000

¹ Namen navedenih ravni je prispevati k upoštevanju najvišjih dovoljenih stopenj za živila, ki pa same po sebi ne zagotavljajo upoštevanja v vseh okoliščinah, in ne zmanjšujejo obveze po nadzorovanju ravni kontaminacije živalskih izdelkov, namenjenih za prehrano ljudi.

² Te stopnje veljajo za krmo, pripravljeno za porabo.

PRILOGA IV

RAZVELJAVLJENE UREDBE

Uredba Sveta (Euratom) št. 3954/87	(UL L 371, 30.12.1987, str. 11)
Uredba Sveta (Euratom) št. 2218/89	(UL L 211, 22.7.1989, str. 1)
Uredba Komisije (Euratom) št. 944/89	(UL L 101, 13.4.1989, str. 17)
Uredba Komisije (Euratom) št. 770/90	(UL L 83, 30.3.1990, str. 78)

PRILOGA V
KORELACIJSKA TABELA

Uredba (Euratom) št. 3954/87	Uredba (Euratom) št. 944/89	Uredba (Euratom) št. 770/90	Ta uredba
člen 1(1)	člen 1		člen 1
			člen 1
člen 1(2)			člen 2
člen 2(1)			člena 3(1) in 3(2)
člen 2(2)			-
člen 3(1)			-
člen 3(2)			člen 3(3)
člen 3(3) in (4)			-
člen 4			-
člen 5(1)			člen 6
člen 5(2)			-
člen 6(1)			člen 4(1)
člen 6(2)			člen 4(2)
	člen 2	člen 1	Priloga II (2)
---	---	---	Priloga III
člen 7	---	---	člen 5
---	---	---	-
člen 8			člen 7
priloga			člen 8
	priloga		Priloga I
		priloga	Priloga II (1)
			Priloga III
---	---	---	Priloga IV
---	---	---	Priloga V